

Když jsem coby jinoch začal uvažovat o tom, zda monogamie v naší kultuře je pravidlem biologickým nebo náboženským, doslechl jsem se od našeho profesora dějepisu, že v socialistické utopii došla nejdále Münsterská komuna (1533–1535), kde znárodnili i ženy. Skončilo to tam, jak jinak, hladomorem, krveprolitím a popravou původců. Dnes je, pokud vím, v Münsteru pořádek zhruba jako kdekoli jinde v Evropě. Tento vývoj naznačuje, že lidské chování je determinováno jak biologicky, tak společensky, což se ovšem složitě proplétá, neb společenské je pochopitelně také biologické, jak jinak. A když si k tomu přidáme ještě zrnko svobodné vůle, vyjde nám, že v takových projevech, jako je monogamie či polygamie, osciluje naše chování podle kontextu doby. Žijeme tedy v monogamní společnosti, na což usuzujeme zejména z toho, že při víceženství (nevěře) máme pocit provinění (hříchu, chcete-li). Příroda se tomu však nebrání, ba naopak. Jakmile začnete takhle uvažovat, otázky se množí, nabalují jedna druhou: Co lidi na sexu tak baví? Proč se kvůli němu chovají tak často zjevně nerozumně a jsou ochotni riskovat téměř vše? V čem se, pokud jde o sex, liší člověk od ostatních živočichů?

Je rozumné na období zamilovanosti rezignovat a vzít si raději člověka, na kterého třeba nemyslím každou minutu, ale se kterým se cítím dobře a vzít si ho je „rozumné“? Je vůbec člověk biologicky připraven na trvalý monogamní vztah? Neodporuje to jeho přirozenosti? Je člověk evolučně designován jako monogamní, polygamní nebo promiskuitní? Proč jsou lidé tak často až chorobně žárliví? A tak dále až do nekonečna, neboť sex (a láska a manželství) je tématem, jež lidstvo nikdy neopustí, stejně jako mu nikdy nezevšední milování, byť jde z hlediska choreografie o aktivitu velmi triviální a nakonec zoufale stereotypní. Proč to skoro každého tak baví?

Je-li mezi našimi kolegy někdo, s kým opravdu stojí za to si o takových věcech popovídat, pak je to nepochybně sexuolog a psychoterapeut z nejzkušenějších, prof. Petr Weiss. Ostatně snad jenom on může na otázku po původu monogamie opáčet, že „rodina s povinnou celoživotní partnerskou věrností je poměrně nedávnou záležitostí – teprve v roce 1000 rabbi Gershon Ben Juda na synodu v Mainzu vyhlásil monogamní manželství jako povinné, ale pouze na zkoušku na období tisíc let.*

A jak to bylo dál i odpovědi na všemožné další otázky, které by vás mohly napadnout, najdete na stránkách této Weissovy navigace sexem.

Přeji pěkné počtení

*původní text: V té době v Německu hrozily velké pogromy, a rabbi asi správně soudil, ve dvou se utíká lépe než ve skupině. V roce dva tisíce jsem sledoval, zda se některá z autorit pokusí po vypršení zkušební lhůty toto opatření vyhodnotit. A skutečně, zasedla rabínská rada v Jeruzalémě, dlouze o tom rokovala - a pak zkušební dobu prodloužila o dalších tisíc let! U křesťanů byla tato forma soužití prohlášena za povinnou ještě později, na tridentském koncilu v roce 1563; zaváděla se postupně v dalších stoletích a vůbec si nejsem jist, zda můžeme říci, že se ji zavést povedlo.“

Přeji pěkné počtení.

Cyril Höschl